

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 29·35·69, 628·37·04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 21·07·57, 628·90·17

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT. 24
00·503 W A R S Z A W A
TELEFAX: 29·40·89

BS/343/52/92

DOBRA TRWAŁEGO UŻYTKU

Komunikat z badań

Warszawa, lipiec 1992 r.

UWAGA: Przedruk materiałów CBOS w całości lub w części oraz wykorzystanie danych empirycznych jest dozwolone wyłącznie z podaniem źródła.

Zasoby dóbr trwałego użytku, zgromadzone w gospodarstwach domowych, są poza zasobami finansowymi (w różnej postaci) i nieruchomościami jednym z głównych wymiarów zróżnicowania ekonomicznego społeczeństwa. Zamiarem CBOS jest stała rejestracja tych zasobów, ich struktury, dynamiki zmian ilościowych oraz jakościowych.

W niniejszym komunikacie przedstawiono wyniki z pierwszego, wstępnego pomiaru, dokonanego wiosną bieżącego roku¹.

* * *

Badanym - reprezentantom gospodarstw domowych - przedstawiano listę dwudziestu dóbr trwałego użytku. Ankieterzy rejestrowali (według relacji badanych) fakt posiadania (lub nie) danego dobra (przedmiotu, urządzenia), okres jego użytkowania oraz termin nabycia. Ponadto respondenci nie posiadający określonych dóbr pytani byli, czy i kiedy zamierzają dane urządzenie czy przedmiot kupić.

¹ "Ekonomiczny wymiar życia codziennego" - sondaż przeprowadzony w dniach 23 marca - 8 kwietnia 1992 r. na 1823-osobowej reprezentatywnej próbie losowej dorosłej ludności Polski.

Na liście rejestrowanych dóbr znalazły się przedmioty i urządzenia, które:

- pełnią identyczne lub zbliżone funkcje w każdym gospodarstwie domowym niezależnie od rodzaju tego gospodarstwa,
- w czasie badania miały wartość rynkową przekraczającą wysokość przeciętnej płacy,
- mogą być kupione w dowolnym czasie, tzn. ich posiadanie (lub nie) zależy wyłącznie od decyzji ewentualnego nabywcy.

Odstępstwem od tych zasad było umieszczenie na liście dóbr telefonu oraz telewizji kablowej. Urządzenia te nie są towarem w pełni rynkowym, tzn. nie zawsze wystarczy chęć nabycia poparta odpowiednimi środkami finansowymi, by wejść w ich posiadanie.

Pełny zestaw rozkładów odpowiedzi na pytania dotyczące posiadania i zamiarów zakupu poszczególnych dóbr zawierają tabele zamieszczone w aneksie.

Zasoby dóbr w społeczeństwie

Lista dóbr trwałego użytku, uporządkowanych ze względu na częstość występowania w gospodarstwach domowych przedstawia się następująco:

	A/	B/	C/
lodówka	92	15	72
telewizor kolorowy	65	13	71
maszyna do szycia	55	22	47
pralka automatyczna	46	11	70
samochód osobowy	35	35	55
zamrażarka	31	29	53
magnetowid	30	33	52
telefon	23	22	59
sprzęt audio hi-fi	11	48	36
telewizja kablowa	7	61	23
pralko-suszarka	6	46	34
komputer	6	60	30
CB-radio	6	72	18
TV-sat indywidualna	3	50	36
odtwarzacz kompaktowy	2	54	30
kuchnia mikrofalowa	2	56	33
zmywarka do naczyń	1	58	29
camcorder/kamera video	1	58	32
telefax	1	85	8
sejf domowy/gabinetowy	1	84	7

- A/ odsetek gospodarstw domowych, posiadających dany sprzęt (urządzenie),
- B/ odsetek gospodarstw domowych, które nie posiadają danego sprzętu (urządzenia) i nie mają zamiaru go kupować (odsetki wskazań konkretnych dóbr w odpowiedzi na pytanie "Które z tych dóbr - których Państwo nie posiadają - na pewno nie są Waszej rodzinie potrzebne? Na zakup których z nich nie zdecydowalibyście się Państwo nawet wtedy, kiedy byłoby Was na to stać?"),
- C/ odsetek gospodarstw domowych, które nie posiadają danego dobra, ale zamierzają je nabyć w bliższej lub odleglejszej przyszłości.

Dane dotyczące liczby aparatów CB-radia oraz pralko-suszarek nie mogą być traktowane na równi z wynikami dotyczącymi innych dóbr. Ich bezwzględna liczba pokrywa się co prawda z informacjami pochodzącymi z innych źródeł, jednak deklarowany termin zakupu i czas użytkowania (patrz: tabele aneksowe) wskazują, że część respondentów miała na myśli zupełnie inne urządzenia niż te, o

które chodziło ankietowanym (najprawdopodobniej niektórzy mówili o radioodbiornikach samochodowych oraz pralkach z osobnymi wirówkami). Ankieterzy rejestrowali dane na podstawie relacji respondentów, nie sprawdzali rzeczywistego, fizycznego stanu posiadania. Zakup CB-radia ponad trzy lata temu był fizycznie niemożliwy, tymczasem niektórzy ankietowani twierdzili, że używają go od dłuższego czasu. Podobnie rzecz się ma z pralko-suszarkami. Z pewną ostrożnością - na analogicznej zasadzie - należy podchodzić również do danych na temat zamrażarek (w ankiecie "zamrażarka samodzielna lub w połączeniu z lodówką"). Jakaś część urządzeń klasyfikowanych przez respondentów jako zamrażarki mogłaby się przy dokładniejszym sprawdzeniu okazać chłodziarkami z dużym osobnym zamrażalnikiem. Można zatem przypuszczać, że część urządzeń, zaklasyfikowanych jako zamrażarki, to po prostu lepszej klasy lodówki.

Zestawione na liście dobra trwałego użytku dzielą się na wyraźne trzy grupy:

1. Dobra powszechnego użytku, (posiadane przez ponad 20% gospodarstw domowych), do których należą: lodówka, telewizor kolorowy, maszyna do szycia, pralka automatyczna, samochód osobowy, zamrażarka, magnetowid oraz telefon;
2. Dobra rzadkie (posiadane przez 5% - 20% gospodarstw domowych): sprzęt audio hi-fi, telewizja kablowa, pralko-suszarka, komputer, CB-radio;
3. Dobra marginalne - luksusowe (posiadane przez nie więcej niż 5% gospodarstw domowych): odbiorniki telewizji satelitarnej, odtwarzacze kompaktowe, kuchnie mikrofalowe, zmywarki do naczyń, camcordery i kamery video, telefaksy oraz sejfy.

Podział na takie akurat grupy (w takich granicach procentowych) jest czysto umowny, oparty jest jednak na pewnej racjonalności potwierdzonej badaniami prowadzonymi w krajach o tradycyjnej gospodarce rynkowej. Przyjmuje się tam, że jeśli jakieś dobro jest posiadane przez ponad 20% ogółu ludności, to sytuacja taka wytwarza pewien rodzaj presji społecznej na tych, którzy go nie mają. O ile posiadanie dóbr rzadkich jest pozytywnym wyróżnikiem i symbolem statusu ekonomicznego, o tyle nieposiadanie dóbr powszechnego użytku jest również wyróżnikiem, tyle że negatywnym. Ludzie nie dysponujący tymi dobrami mają prawo czuć się z tego powodu upośledzeni ekonomicznie, a w niektórych krajach, np. w USA, zgodnie z nakazem kulturowym wręcz powinni czuć się upośledzeni.

Nie wiemy na razie, czy podobne reguły obowiązują w naszym kręgu kulturowym i gospodarczym oraz czy granice ilościowe, pozwalające zaklasyfikować dane dobro do grupy powszechnych, rzadkich lub marginalnych, przebiegają podobnie jak na Zachodzie. Zaprezentowane zestawienie sugeruje znaczne podobieństwo pod tym względem.

Zależność między powszechnością a społecznym zapotrzebowaniem na dobra trwałego użytku (patrz zestawienie na s. 3) można przedstawić w postaci dość prostej reguły: im więcej gospodarstw domowych posiada dane dobro, tym więcej chciałoby je także mieć. Im powszechniejsze jest dane dobro, tym bardziej pożądane przez tych, którzy go jeszcze nie mają; tym więcej planuje jego kupno i tym mniej jest zarazem takich, którzy nigdy nie chcieliby go mieć.

Z tabeli 3 zamieszczonej w aneksie wynika, że zamiar kupna zazwyczaj jest planowany w bliżej nie określonej przyszłości lub też wyraża się stwierdzeniem "kupilibyśmy, gdyby było nas na to stać". W przeważającej większości zamiar kupna jest czystą deklaracją chęci wejścia w posiadanie, nie popartą odpowiednią zdolnością nabywczą. Można zatem przyjąć, że chęć nabycia określonego dobra jest również u nas efektem pewnej presji społecznej, tym silniejszej, im dane dobro jest powszechniejsze.

Nie podlega tej regule maszyna do szycia. W hierarchii dóbr pożądanых jej pozycja jest znacznie niższa niż mogłoby to wynikać z powszechności tego urządzenia, a jej funkcja prestiżowo-statusowa - znacznie mniej istotna w porównaniu z innymi dobrami powszechnego użytku.

Warto również zwrócić uwagę na pozycję telewizji satelitarnej, zwłaszcza w porównaniu z telewizją kablową. Z punktu widzenia użyteczności są to w naszych warunkach systemy praktycznie równoważne, przy czym telewizja kablowa jest znacznie tańsza. Mimo to i mimo że telewizja kablowa jest powszechniejsza niż urządzenia do indywidualnego odbioru telewizji satelitarnej, tę ostatnią chciałoby mieć 36% ankietowanych, podczas gdy telewizję kablową tylko 23%. Różnica ta wynika m.in. z faktu, że posiadanie anteny satelitarnej, umieszczonej w widocznym miejscu, świadczy o zamożności właściciela. Anteny satelitarne są więc dobrem znacznie silniej eksponowanym społecznie niż telewizja kablowa, co sprawia, że ich zdolność wywierania presji jest zdecydowanie większa.

Stan posiadania w gospodarstwach domowych

Osiem rodzajów dóbr trwałego użytku, które znalazły się na pierwszych miejscach jako dobra najpowszechniej występujące i zarazem najbardziej pożądane, wyznacza społeczny standard wyposażenia gospodarstwa domowego. Lista tych dóbr stanowi rodzaj drabiny, której najniższym szczeblem jest sytuacja, kiedy w gospodarstwie domowym nie ma żadnego z nich, natomiast najwyższy oznacza posiadanie wszystkich dóbr. Liczba posiadanych dóbr jest zatem miarą (jedną z możliwych) sytuacji ekonomicznej gospodarstwa domowego (rodziny). Ponieważ nie wszystkie urządzenia, które znalazły się w grupie dóbr trwałych powszechnego użytku, nadają się do zastosowania jako miara stanu posiadania, do stworzenia takiej miary posłużyliśmy się pięcioma z nich: zamrażarką, telewizorem kolorowym, magnetowidem, pralką automatyczną i samochodem osobowym.

Z listy zostały wyłączone:

- telefon (jako urządzenie, którego posiadanie nie jest równie dostępne w różnych częściach kraju);
- lodówka (zbyt często występuje, by jej posiadanie mogło być uznane za dostatecznie silny wyznacznik statusu materialnego);
- maszyna do szycia (dobro wyraźnie mniej pożądane od innych tu wymienionych, a jego użyteczność zależy od specjalnych umiejętności i nie we wszystkich gospodarstwach domowych może pełnić swą funkcję użytkową).

Zróźnicowanie społeczne gospodarstw domowych ze względu na stan posiadania pięciu dóbr trwałych powszechnego użytku przedstawia się następująco:

<u>Stan posiadania</u>	<u>Odsetek gospodarstw domowych</u>
mają wszystkie dobra	6
cztery	14
trzy	19
dwa	19
jedno	18
nie mają żadnego z nich	24

Jeśli zatem potraktujemy liczbę posiadanych dóbr jako drabinę, to prawie co czwarte gospodarstwo domowe jeszcze nie zaczęło się na nią wspinać, natomiast 6% osiągnęło szczebel najwyższy.

Warto przy tym zaznaczyć, że w badanej próbie było 2,4% gospodarstw domowych, które nie chciałyby mieć żadnego z tych pięciu dóbr. Wszystkie pozostałe bądź mają, bądź chciałyby mieć przynajmniej jedno z tych urządzeń.

Wyraźne są przy tym różnice w stanie posiadania między gospodarstwami domowymi w miejscowościach różnej wielkości:

	<u>z pięciu dóbr posiadają (w procentach):</u>					
	nie mają żadnego	<u>jedno</u>	<u>dwa</u>	<u>trzy</u>	<u>cztery</u>	<u>wszystkie</u>
wieś	33	21	18	14	9	5
miasto						
do 20 tys.	23	23	17	16	17	4
20-100 tys.	16	14	22	26	17	5
100-500 tys.	16	13	23	19	20	9
ponad 500 tys.	15	16	14	25	21	8

Największe różnice są widoczne między wsią a wielkimi miastami. Na wsi jest ponad dwukrotnie więcej niż w mieście gospodarstw domowych, które nie posiadają żadnego z pięciu dóbr oraz prawie dwukrotnie mniej tych, które mają wszystkie urządzenia objęte badaniem.

Stan posiadania jest także różny w gospodarstwach domowych o różnej wielkości:

Gospodarstwa domowe:	nie mają żadnego	<u>z pięciu dóbr posiadają</u> (w procentach):				
		<u>jedno</u>	<u>dwa</u>	<u>trzy</u>	<u>cztery</u>	<u>wszystkie</u>
jednoosobowe	56	22	12	7	3	0
dwuosobowe	33	19	22	13	10	3
trzyosobowe	18	19	16	23	18	6
czterooosobowe	7	14	19	25	24	11
pięcioosobowe	16	15	24	20	16	9
sześćoosobowe i większe	20	21	22	20	13	4

Na uwagę zasługuje grupa gospodarstw czterooosobowych. Wśród nich najmniej jest takich, które nie posiadają żadnych dóbr, najwięcej zaś dysponujących wszystkimi pięcioma dobrami. Gospodarstwa czterooosobowe - jeżeli przeanalizujemy rozkład w innym kierunku - stanowią aż 44,2% wszystkich gospodarstw, które posiadają wszystkie pięć dóbr, natomiast tylko 1% tych, które nie dysponują żadnym z nich. Grupa ta jako użytkownik dóbr trwałego użytku tym bardziej zasługuje na uwagę, że nie różni się aż tak bardzo od innych pod względem poziomu dochodów.

Średni poziom dochodów na członka rodziny w gospodarstwach domowych o różnej wielkości przedstawia się następująco:

<u>gospodarstwa domowe</u>	<u>średni dochód</u>
jednoosobowe	1.501 tys.
dwuosobowe	1.500 tys.
trzyosobowe	1.192 tys.
czterooosobowe	903 tys.
pięćoosobowe	763 tys.
sześćoosobowe i większe	663 tys.

W skali generalnej natomiast (w całości próby) stan posiadania w zakresie pięciu najważniejszych dóbr jest wyraźnie zależny od wielkości dochodów. Średni dochód na członka rodziny w gospodarstwach o różnym stanie posiadania przedstawia się następująco:

<u>liczba posiadanych dóbr</u>	<u>średni dochód</u>
nie mają żadnego dobra	867 tys.
mają jedno dobro	1.010 tys.
dwa	1.070 tys.
trzy	1.090 tys.
cztery	1.634 tys.
wszystkie	1.463 tys.

Oznacza to, że czterooosobowe gospodarstwa domowe muszą przeznaczac na nabywanie dóbr trwałego użytku znacznie większą część swoich dochodów niż inne. Można przypuszczać, że nabywanie dóbr stanowi dla nich ważniejszy cel aktywności niż w gospodarstwach domowych innej wielkości.

Przedstawiona tu zależność między liczbą posiadanych dóbr a dochodem sugeruje, że stan posiadania jest odpowiednią miarą statusu ekonomicznego rodziny czy gospodarstwa domowego. Potwierdza to analiza zależności między stanem posiadania a sposobem gospodarowania bieżącym budżetem:

<u>stan posiadania</u>	<u>sposób gospodarowania budżetem</u>					
	A/	B/	C/	D/	E/	F/
nie mają żadnego dobra	13	61	20	4	0	2
mają jedno dobro	8	52	31	7	1	1
dwa	4	46	39	7	2	1
trzy	3	41	37	16	1	1
cztery	1	29	44	21	3	3
wszystkie	3	23	44	23	2	4

- A/ "pieniędzy nie starcza nawet na samą żywność",
B/ "pieniędzy starcza skromnie na żywność, ale nie ma mowy o innych zakupach",
C/ "żywjemy bardzo oszczędnie, aby odłożyć na poważniejsze zakupy",
D/ "żywjemy oszczędnie i starcza nam w zasadzie na wszystko",
E/ "starcza nam na wszystko bez specjalnego oszczędzania",
F/ "gospodarujemy w inny sposób" oraz "trudno powiedzieć".

Im wyższy stan posiadania, tym większa swoboda w gospodarowaniu bieżącym budżetem. Nie jest to jednak - co widać w zestawieniu - zasada bezwyjątkowa. Również część tych gospodarstw domowych, które osiągnęły wyższy status materialny w zakresie posiadanych dóbr, zmuszona jest do nader ograniczonego gospodarowania bieżącymi dochodami. Oznaczać to może bądź dokonywanie przez członków tych gospodarstw zakupów "ponad stan", bądź też zubożenie niektórych gospodarstw, które wcześniej, w lepszych dla siebie czasach, zdążyły nabyć wszystkie lub prawie wszystkie dobra.

Stan posiadania w zakresie dóbr trwałych powszechnego użytku stanowi ważny składnik oceny własnego poziomu życia.

Samooceena położenia materialnego na skali od 1 do 10 punktów (w procentach)

<u>Stan posiadania</u>	<u>1</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>4</u>	<u>5</u>	<u>6</u>	<u>7</u>	<u>8</u>	<u>9</u>	<u>10</u>

nie mają żadnego dobra	21	22	25	17	11	3	1	-	-	-
mają jedno dobro	13	16	29	19	17	5	1	-	-	-
dwa	7	11	25	21	24	9	2	1	-	-
trzy	3	8	22	30	24	10	2	1	-	-
cztery	1	5	21	29	28	9	5	2	-	-
wszystkie	1	4	16	23	35	11	6	3	1	-

Punkt 10 skali oznacza "ludzi, którzy osiągnęli najwyższy w Polsce poziom życia", punkt 1 - "najniższy poziom życia". Pomędzy tak opisanymi punktami skrajnymi badani oceniali własną sytuację.

<u>Stan posiadania</u>	<u>Średnia ocena</u> <u>na skali poziomu życia</u>
------------------------	---

nie mają żadnego dobra	2,84
mają jedno dobro	3,29
dwa	3,85
trzy	4,05
cztery	4,29
wszystkie	4,61

Podobnie przedstawia się zależność pomiędzy stanem posiadania a deklarowanym zadowoleniem z życia:

Czy ogólnie rzecz biorąc jest Pan(i) zadowolony(a) ze swego życia?

(w procentach)

<u>Stan posiadania</u>	<u>zdecydo-</u> <u>wanie tak</u>	<u>zdecydo-</u> <u>wanie nie</u>	<u>raczej</u> <u>tak</u>	<u>raczej</u> <u>nie</u>	<u>brak</u> <u>zdania</u>
nie mają żadnego dobra	5	40	31	15	8
mają jedno dobro	5	49	25	10	10
dwa	10	53	22	7	8
trzy	11	56	21	6	5
cztery	12	57	20	5	6
wszystkie	14	59	18	5	4

Więszemu liczebnie stanowi posiadania towarzyszy znaczący wzrost zadowolenia z życia i jest to wzrost prostoliniowy, przy czym niemal tak samo zadowoleni są ci, którzy mają trzy z pięciu dóbr, jak i dysponujący czterema dobrami objętymi badaniem.

*

*

*

Z liczbą posiadanych dóbr trwałych powszechnego użytku związane jest zarówno zadowolenie z życia, jak i ocena własnego poziomu życia. Stwierdzenie to prowadzi do sformułowanej wcześniej hipotezy, że wzrost liczby określonych dóbr w społeczeństwie wywiera swego rodzaju presję na tych wszystkich, którzy jeszcze ich nie posiadają. Presję na posiadanie, a przez to na zarabianie, na zwiększoną aktywność dochodową. Tworzy to tak zwane napięcie aspiracyjne, które na poziomie ekonomicznym jest motorem koniunktury. Natomiast na poziomie społecznym i politycznym owo napięcie, jeśli nie zostanie rozładowane, może owocować konfliktami i znacznym rozwarstwieniem.

Dobra materialne w posiadaniu społeczeństwa są zatem nie tylko efektem aktywności ekonomicznej, ale również jej siłą napędową. Obserwowanie ich ilości, rozproszenia i zachodzących zmian ma więc wartość nie tylko historyczną i diagnostyczną, ale jest również podstawą do formułowania prognoz.

ANEKS

TABELA 1

(w %)

	odsetek gospodarstw domowych posiadających	posiadają ... od							
		roku	2 lat	3 lat	4 lat	5 lat	6-10 lat	dłużej niż 10 lat	brak danych
1. samochód osobowy	34,8	7,2	4,2	2,4	1,6	2,2	8,3	8,7	0,2
2. CB-radio	5,7	0,7	0,2	0,3	0,1	0,4	1,0	2,6	0,3
3. pralka automatyczna	45,9	2,8	3,4	4,4	3,8	5,1	13,8	12,1	0,5
4. pralko-suszarka	6,2	0,5	0,4	0,5	0,3	1,0	1,0	2,1	0,4
5. maszyna do szycia	55,4	1,0	1,8	1,9	2,2	4,8	11,7	30,7	1,3
6. lodówka	92,4	2,1	2,0	3,5	3,7	6,4	22,1	52,4	0,2
7. zamrażarka samodzielna lub w połączeniu z lodówką	31,2	3,0	4,0	4,0	4,1	3,9	7,2	4,6	0,4
8. kuchnia mikrofalowa	1,8	0,6	0,4	0,1	0,1	0,1	0,1	0,1	0,3
9. zmywarka do naczyń	0,8	0,3	0,2	0,1					0,2
10. magnetowid/odtwarzacz video	30,5	10,8	8,9	6,0	2,2	1,0	0,7	0,2	0,9
11. telefon	23,2	3,2	2,7	1,9	1,8	1,6	3,1	8,4	0,5
12. telefax	0,7		0,2	0,1	0,1		0,3		
13. telewizor kolorowy	65,0	13,3	11,2	9,6	5,2	7,7	9,3	8,0	0,7
14. sejf domowy/gabinetowy	0,6		0,1			0,1		0,1	0,3
15. tv-sat indywidualna	2,7	1,5	0,7	0,2					0,3
16. tv kablowa	7,0	5,0	0,9	0,4		0,1			0,6
17. sprzęt audio hi-fi	11,2	2,7	2,0	1,8	1,2	0,8	1,4	1,0	0,3
18. odtwarzacz kompaktowy	2,3	1,5	0,3	0,3	0,1				0,1
19. komputer	5,8	3,5	0,9	0,4	0,2	0,2	0,2	0,1	0,3
20. camcorder/kamerę wideo	0,8	0,2	0,1	0,2	0,1			0,2	

TABELA 2

(w %)

	tego (tej) konkretnego(ej) używają od:							x dostali
	od roku	od 2 lat	od 3 lat	od 4 lat	od 5 lat	dłużej niż 5 lat	brak danych	
1. samochód osobowy	10,8	4,8	2,0	1,9	3,3	11,1	0,9	3,1
2. CB-radio	0,7	0,3	0,3					0,4
3. pralka automatyczna	3,2	4,3	4,2	4,0	6,6	21,3	2,3	3,6
4. pralko-suszarka	0,5	0,5	0,5	0,4	1,3	2,1	0,9	0,6
5. maszyna do szycia	1,4	2,0	2,3	2,2	5,4	36,9	5,2	8,8
6. lodówka	3,6	3,3	4,0	3,9	9,7	62,9	5,0	1,6
7. zamrażarka samodzielna lub w połączeniu z lodówką	4,0	4,5	3,8	3,4	4,8	9,4	1,3	7,0
8. kuchnia mikrofalowa	0,9	0,3	0,2	0,1	0,1	0,1	0,1	0,2
9. zmywarka do naczyń	0,2	0,1		0,1		0,1	1,3	0,2
10. magnetowid/odtwarzacz video	12,3	8,8	5,0	1,8	0,7	0,5	1,0	1,9
11. telefon	3,8	2,7	1,9	1,5	2,0	9,9	1,4	1,2
12. telefaks	0,1	0,2		0,2		0,2		0,2
13. telewizor kolorowy	17,7	11,3	9,0	5,9	7,1	11,9	2,1	5,6
14. sejf domowy/gabinetowy		0,1		0,1		0,1	0,4	0,2
15. tv-sat indywidualna	1,7	0,7	0,1				0,2	0,3
16. tv kablowa	5,2	0,5	0,4		0,1	0,3	0,5	0,3
17. sprzęt audio hi-fi	3,0	2,0	1,9	0,9	1,0	1,7	0,7	0,5
18. odtwarzacz kompaktowy	1,3	0,3		0,2	0,1		0,4	0,4
19. komputer	3,5	0,8	0,4	0,2	0,2	0,2	0,5	0,5
20. camcorder/kamerę wideo	0,3	0,1	0,2	0,1			0,1	0,2

x
"dostali" - odsetek tych gospodarstw domowych, które określony przedmiot (urządzenie) otrzymały w spadku, posagu, w darze od kogoś z rodziny lub zakupiły za pieniądze od kogoś otrzymane.

TABELA 3

(w %)

	nigdy nie zamierzają kupić	kupiliby, gdyby było ich na to stać	planują kupić			później
			w tym roku	w przyszłym roku	za rok lub dwa	
1. samochód osobowy	23,8	35,7	2,6	1,3	1,9	8,4
2. CB-radio	68,4	13,7	0,7	0,5	0,6	1,9
3. pralka automatyczna	10,7	30,4	3,0	2,2	3,8	11,0
4. pralko-suszarka	43,7	28,5	0,3	0,5	0,8	2,6
5. maszyna do szycia	14,8	19,7	1,2	1,3	2,2	6,1
6. lodówka	2,4	12,0	3,2	3,3	2,7	12,0
7. zamrażarka samodzielna lub w połączeniu z lodówką	20,6	31,9	1,3	1,2	2,2	6,1
8. kuchnia mikrofalowa	55,2	26,8	0,9	0,5	0,8	2,4
9. zmywarka do naczyń	58,1	25,0	0,2	0,3	0,6	2,2
10. magnetowid/odtwarzacz video	23,7	27,8	1,9	2,0	2,6	6,4
11. telefon	17,1	36,0	2,5	1,6	2,0	5,4
12. telefax	85,0	6,7	0,1	0,2	0,2	0,3
13. telewizor kolorowy	7,1	22,8	3,5	2,7	3,6	9,4
14. sejf domowy/gabinetowy	83,8	6,5	0,1	0,2	0,1	0,5
15. tv-sat indywidualna	50,0	29,5	0,8	0,7	1,5	2,2
16. tv kablowa	55,8	17,7	0,6	0,7	0,4	2,1
17. sprzęt audio hi-fi	43,2	26,2	1,1	1,0	0,7	4,0
18. odtwarzacz kompaktowy	54,8	25,5	0,8	0,5	0,7	2,6
19. komputer	56,1	22,4	1,4	0,7	1,2	3,2
20. camcorder/kamerę wideo	56,5	27,6	0,4	0,2	0,4	3,5